KURJER WARSZAWSKI

D. 3. Września.
PIĄTEK.
ROK 1830.

№ 236.

WSPOMNIENIA.
Pobyt Króla Stefana
w Malborgu 1516.

U Kommissarzów Cyrkułowych Miasta Stoł: *Warszawy* zaczęto zbierać składki na restauracją *Zamku Krakowskiego*; każdy z tutejszych Obywateli w miarę możności, chętnie składa tę ofiarę.

W przyszłą Niedzielę to iest d. 5 b. m. w *Resursie Kupieckiej*, w pałacu dawniej *Mniszkowskim* dany będzie Obiad, z powodu przyjęcia nowych Członków, a w następną Srodę to iest d. 8 będzie zabawa wieczorna z muzyką w ogrodzie tejże Resursy.

Zapowiedziane dziełko o *Hemoroidach*, przekładu T. *Krauza*, wyszło z druku. Jest to pierwsze pismo, obejmuiące tak ważny przedmiot dla narodu naszego, w ojczystym języku. Zawiera wiele nowych postrzeżeń o tej chorobie; wykrywa prawdziwą iej naturę i źródło; przytacza środki najskuteczniejsze, dotąd nieużywane u nas, w razach uporczywych; nakoniec zaleca się wykładem treściwym, iasnym i licznemi przykładami, które są bardzo ciekawe i nauczaiące. Nie ma w sobie erudycji lekarskiej, gdyż zamiarem Autora było skreślić ten przedmiot dla osób nieobeznanych z Medycyną; aby zawczasu nauczyły się rozpoznawać i zapobiegać temu cierpieniu które z czasem staie się tak okrutnem, oparte i śmierć przyśpieszaiącem, niemniej piękny cel miał autor wyuczyć sposobów najpewniejszych ratowania się, te osoby, które są ogołocone z pomocy lekarskiej, lub otoczone lekarzami mniej biegłemi, iako też mniej znaiącemi tę chorobę. Dziełka tego nabyć można w Składzie A. *Brzeziny* po zł. 3 exemplarz.

Wczoraj w ciągnieniu 2giej klassy 38 Loterji Klas: znaczniejsze wygrane były następuiące: Nr 7494 wygrał zł. 10,000, los wzięty u Szwarcą w Kielcach. Nr 12,545 zł. 5,000 u Rossenbauma i Spira w Tykocinie. Nr 23,861 zł. 3,000 u Rajzy w Łasku. Nr 15,715 zł. 2,000 u Kempińskiego w Sieradzu. Po zł. 1,200, Nr 23,882 u Flatta w Piotrkowie, Nr 24,671 u Werthejma.

Wyszedł z druku 1 i 2 Tom, 3go oddziału *Wybranych Romansów Walter-Skota i V. Dukanża*, wydania F. S. *Dmochowskiego*, 3 ostatnie wyjdą w ciągu Wrześ:, gdy objętość tomów okazała się być mniejsza aniżeli prospekt oznacza, przeto na następny oddział prenumeratorowie nie zł. 8 ale 6 złożyć maią, Dalsze szczegóły o prenumeracie znajdnią sie w załączonem uwiadomieniu.

Do Rękodzielni *Lipkowskiej* potrzeba kilkunastu Terminatorów dla zastąpienia tych, ktorzy na Czeladników wyzwolani zostaną, a to do Tkalni, Ponczoszarni, Przędzalni i Farbiarni. Młodsi iednak nad lat 18 przyięci nie będą. — Do składu tej Rękodzielni przy ulicy Senatorskiej Nr 452 obok domu niegdy *Rezlerow* nadszedł znaczny zapas rozmaitych wyrobów.

JPanna *Żółkowska* wczoraj w Teatrze Narodowym pierwszy raz występuiąc w znacznej roli, po ukończeniu została przywołaną, a ten zaszczyt był sprawiedliwą nagrodą.

Fabryka *Parasoli* przy ulicy Długiej w pałacu dawniej *Potkańskich* teraz *Piotrowskiego* pod Nr 557, zaopatrzoną została w *Para-*

sole Męzkie podług wcale nowego, w stolicy tutejszej dotąd nie widzianego wzoru. Parasole te w rozmaitych kolorach, nankinowe i z materji iedwabnych, są w najlepszym guście i ozdobnie litografowane. Nazywaią się *a la Zontag.* Nabyć ich można w każdym kolorze najdokładniej zrobionych za cenę zbyt umiarkowaną. Fabryka ta poleca się Publiczności tak w stolicy iako i na prowincji.

Nowy Kotylon z tematu arji Pucyti, śpiewanej przez Pannę *Zontag*, ułożony na Pjanoforte przez J. *Damsego*, cena zł. 1. Dwuśpiew *Fortunata* i *Młodości* z alegorycznej Mellodrammy *Chłop miljonowy*, ułożony z towarzyszeniem gitary przez *Rywackiego*, cena zł. 1, są do sprzedania w składzie muzyki Jg: *Klukowskiego*.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w połu:12.

W mieście Obwodowem *Pułtusku*, iest w korzystnem położeniu przy drodze bitej i nad rzeką spławną *Narew* Rękodzielnia sukienna nowo urządzona, która przedsiebiercy ochotnemu i maiącemu zdolność i środki potrzebne, wypuszczoną być może z budowlami murowanemi, umyślnie ku potrzebie fabryki wzniesionemi, z przędzalnią o iednym assortymencie, tudzież machinami, narzędziami podług nowszych ulepszeń wystawionemi i foluszem, a pod warunkami które w Biórze Kommissji Rzą: Spraw Wewn: i Pol: mianowicie w Dyrekcji Jlnej Przemysłu i Kunsztów lub na miejscu w Pułtusku u Referendarza Sta: Kommissarza wyznaczonego do urządzenia fabryk tamże, każdego czasu przejrzane być mogą. Miasto *Pułtusk*, gdzie ta fabryka istnieie, w Obwodzie tegoż nazwiska, w Woie: Płockiem położone, na trakcie bitym głównym Petersbursko-Kowieńskim, odległe iest o mil 7 od Warszawy, 10 od Płocka, w okolicy obfituiącej w drzewo, łąki i wodę, mieści wszystkie dogodności dla fabrykantów, których liczba dość znaczna iuż tam osiadła, znajduie się.

Dowódca fregaty Rossyjskiej *Rafael* Kapitan 2 stopnia *Strojnikow*, Officerowie i Żołnierze składaiący iej osadę, oddani byli pod sąd Audytorjatu Głównego Sztabu Morskiego, za poddanie tej fregaty nieprzyiacielowi bez wystrzału, w czasie ostatniej wojny Tureckiej. Na przedstawieniu wspomnionego wydziału, N. CESARZ raczył własnoręcznie nadpisać, 6 Lipca b. r. następny wyrok: „*Lejtenantowi Braunowi*, *Miczmanowi Wedermanowi*, *Lekarzowi Dorogoniewskiemu*, *Pomocnikowi Szypra Cygankowu*, *i wszystkim żołnierzom i majtkom*, *przebaczyć; Strojnikowa pozbawić stopnia wojskowego*, *orderów i szlachectwa i odesłać do rot arestantskich twierdzy Bobrujska*, *dalszych officerów zniżyć do stopnia majtków*, *z prawem wysługi*.“ — W *Petersburgu* wyszły z druku Poezje *Juljana Korsaka*, iest to piękny nabytek w Polskiej literaturze. — Tamże wyszło Poema, *Jermak czyli zawoiowana Syberja*, tłumaczenie z Rossyjskiego *Dmitrjewa* przez Bogusława *Reutta*.

Następca tronu *Szwedzkiego*, chociaż był wiatr niepomyślny, przybył szczęśliwie z *Petersburga* do *Sztokolmu*. — W *Manhejmie* zakończył życie były Jenerał franc: Baron *Klosen* Szambelan dworu Króla Bawarskiego, był on iednym z tych którzy towarzyszyli Jenerałowi *Lafaietowi* do Ameryki, oraz (co iest dotąd rzadkim wypadkiem) Kawalerem Amerykańskiego orderu *Cincynata*. — Xiąże *Dalberg* Par francji przybył z Neapolu do Munich. — Z *Madrytu* przybywaią często gońcy do *Paryża*. — W *Hiszpanji* zabroniono mieszkańcom tego Królestwa odbierać wszelkie polityczne wiadomości z *Francji*. Officerowie hiszpańscy

którzy byli w podejrzeniu że maią zamiary szkodliwe, odebrali rozkaz oddalić się z *Madrytu*.— W *Lisbonie* uwięziono podróżnego, który udawał że iest *Turkiem*, wydało się atoli ża należał do dawnych członków Kortezów Portugalskich, znaleziono przy nim ważne papiery, znaczne wexle i t. p., został zaprowadzony do ścisłego więzienia, gdzie go teraz badaią.— Gdy Król Angielski niedawno przybył do *Brygtonu*, ustawiono dzieci sieroty we 2 szeregi, przez które Monarcha przechodząc, rzekł z rozczuleniem „Boże błogosław was moi mali przyiaciele.“— W *Kolumbji* spaliła się znaczna przestrzeń lasu, szkodę liczą do 2 miljonów dolarów. — Admirał Rossyjski *Hejden* darował w *Eginie* tamecznemu domowi sierot znaczną summę.— Dziennik *Frankforcki* potwierdza wieść że w *Madrycie* miał się wszcząć rozruch, toż samo stało się w mieście *Bilbao*.— Panuiący Xiąże *Anhalt Keten*, zakończył życie. Rząd tego Xięstwa, według prawa familijnego, przeszedł na osobe panuiącego Xięcia *Henryka Anhalt Keten Pless*. — Do *Nowego Jorku* przybyło kilkunastu Emigrantów francuzkich którzy tam osiąść zamyślaią.— W Królestwie Neapolitań: tego lata trwała susza, i stała się przyczyną klęsk znacznych.— W Królestwie Sardyńskiem maią nastąpić wkrótce znaczne zmiany w tamecznym rządzie. — Wolne miasto portowe *Wenecja* cieszy się teraz pomyślnością handlu który mu sprzyia.— Wkrótce ma się odbyć w *Rzymie* ważny Konsystorz tajny. Anglicy mieszkaiący w tej stolicy żyią wspaniale i w każdym razie okazuią się hojniejszemi niż wszyscy inni cudzoziemcy.— Słychać że Sułtan ma wyiechać z *Stambułu* do *Adryanopolu*.— Dzienniki opozycyjne stanów zjednocz: dowodzą że teraźnieiszy Prezydent *Żakson* nie iest rządcą Republikanckim, postępuie samowładnie, oddala urzędników i t. p.— Niedawno w iednej z wiosek w *Kalabrji*, umarła Kobieta która przeżyła lat 132; od 3 Królów Neapolitańskich pobierała małą pensją dożywotnią. — Pod miastem Szwajcarskiem *Apenzel* iest *Krowa Olbrzym*, tak ogromna iakiej podobno nigdy nie było. Wydaie codziennie 7 garcy mleka. — W *Szernes* i *Tawersham* (w Anglji), usłyszeli tameczni mieszkańcy że *King*, to iest Król, odwiedzi tameczne warsztaty okrętowe, przezco prawie wszyscy udali się w to miejsce dla widzenia ukochanego Monarchy, lecz iakże się zdziwili, gdy zamiast Króla przybył Pan *King* najwyższy Jnspektor tamecznej artyllerji. Król był istotnie tam oczekiwany, co było powodem tej omyłki.— Wielu spekulantów angielskich stara się zakupić znaczny zapas zboża zagranicznego, zbywa im tylko na gotowych pieniądzach, o które się teraz bardzo staraiąc, płacą znaczny procent.— W *Sewilli* obchodzono z największą uroczystością dzień imienin Królowy Hiszpańskiej.— Garderoba zmarłego Króla Angiels: została za 600,000 złp. publicznie sprzedaną.— Według etykiety ciągle zachowywanej na dworze Królów Francuzkich, do stołu Królewskiego nikt nie bywał wzywany, prócz członków rodziny Królewskiej i Xiążąt panuiących; u teraźniejszego Króla *Ludwika Filipa* codziennie znajduią się na obiedzie Ministrowie, Jenerałowie, Literaci i t. p.

Prawa Angielskie przepisuią karę więzienia i pieniężną, ieżeli młodzieniec pocałuie Panienkę niżej 18 lat maiącą w brew iej woli. Ostatni raz wymierzono tę karę w *Londynie* w r. 1824. — Aktor Traiczny *Booth* w Ameryce zadzierżawił folwarczek. W dzień przedaie on na rynku *masło* i *ser*, a w wieczor występuie iako *Ryszard* albo *Oktawjan*. —Żaden ieszcze podróżnik do *Chin* nie wspo-

mniał o tem co *Tymkowski* w swoiem dziele opisuie; to iest: iż ku zachodowi od *Badakchanu*, znajduie się w Chinach rodzaj nadzwyczajnej wielkości Orłów. Taki ptak lecąc podobnym iest do czarnej chmury; dorosły ma wielkość prawie wielbląda. Kraiowcy widząc go lecącego, staraią się dla bezpieczeństwa dopaść swych mieszkań; częstokroć napada nawet konie i woły. Pióra ze skrzydeł iego maią 8 do 10 stóp długości. W ięzyku chińskim nazywaią ten rodzaj orłów *Syrym*, a czasem także *Berkont*.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Ożarowska Jenerałowa, Brazmowski Sędzia 472 *Senatorska*, Walichnowski Andrzej Oby: 414 *Krak: Przed:*, Łępicki Wiktor Oby: 625 *Kozia*, Stadnicki Michał Oby: 1064 *Królewska*, Roszkowski Antoni Oby: 585 *Długa*, Dębowski Prezes 660 *Leszno*, Kaczkowski Marcin Oby: 603 *Bielańska*, Trząska Felix Oby: 556 *Długa*, Fristjano Mikołaj Xże 570 *Długa*, Kisielnicki Adam Oby: 500 *Podwal*, Skarbek Fryderyk Hrabia.

DONIESIENIA.

Akademik tutejszy ukończywszy kilka Klass Szkoł publicznych w Niemczech, a zatem posiadaiący ięzyk Niemiecki praktycznie i Grammatycznie; życzy sobie dawać LEKCJE tegoż ięzyka. Wiadomość przy ulicy Królewskiej pod Nr 1067 na pierwszem piętrze w podwórzu.

Rodzice życzący sobie zapewnić dzieciom do Szkół Publicznych uczęszczaiącym wygodne POMIESZKANIE, STÓŁ wraz z KORREPETYCJĄ i dozorem domowym, raczą się w tej mierze zgłosić pod Nr 179 przy ulicy Gołębiej na drugie piętro od frontu do podpisanego. — Guzowski.

Dnia 2 b. m. Osoba przechodząca przez ulicę Nalewki zgubiła 7 sznurków PEREŁ Kałakuckich różnej wielkości, przyszytej niebieską wstążką, ktoby takowe znalazł, niech raczy oddac przy ulicy Nalewki Nr 2254 za nagrodą Złotych 54.

TRZY POKOIE z ALKOWĄ od ulicy i DWIE STANCJE od podwórza na dole z KUŹNIĄ, razem lub częściami do naięcia od Sgo Michała r. b. przy ulicy Zródłowej Nr 2637.

Młodzieniec, maiący zamiar uczęszczania do Uniwersytetu, życzy sobie przyiąć obowiązek KORREPETYTORA do dzieci. Bliższą wiadomość można powziąść przy ulicy Podwale Nr 508 na 2m piętrze u Właściciela domu.

W Fabryce moiej przy ulicy Solnej TOALETKA Damska mahoniowa rzadkiej piękności ukończoną została, wewnętrzność iej tak szykownie iak ozdobnie ułożono, zewnętrzność iej iak słoik do rozebrania, dla wygody w podróży, chcący takową nabyć, widzieć ią może w Handlu JP. Zanders i Komp: przy ulicy Senatorskiej przeciw Kom: Wojny. — *Kacki*.

ŁAZNIA PAROWA pod Nr 2871 przy ulicy Tamka za Klasztorem Sgo Kazimierza zacząwszy od dnia dzisiejszego codziennie od godziny 10 rano aż do godzi: 10 wieczor otwartą zostanie, oczym podpisany Właściciel ma honor niniejszym zawiadomić.

Kazimierz Naimski

Rada Towarzystwa Wyrobów Zbożowych, — Zawiadamia niniejszem, iż 5 AKCYJ Towarzystwa Wyrobów Zbożowych, Nrami 2301, 2302, 2303, 2304 i 2305 oznaczonych, na Jmie Arthura White wydanych zaginęły, wzywa przeto każdego coby mógł mieć prawo do wymienionych Akcji, aby pretensje swoie wcześnie Radzie Towarzystwa przesłał, w przeciwnym bowiem razie, Akcje wymienione, na zasadzie Art: 18, Aktu Stowarzyszenia, zostaną uznane za żadne, w miejsce zaś ich Duplikaty sporządzone i reklamuiącej żonie P. Arthura White wydane będą.

Osoba opatrzona chlubnemi świadectwy, posiadaiąca dokładnie ięzyk Niemiecki, Łaciński, Polski, w części Francuzki i inne wiadomości naukowe, będąca w stanie usposobić dzieci do Klassy I. II. III. lub IV. Życzy sobie przyiąć obowiązek NAUCZYCIELA w domu Obywatelskim, tu w Warszawie lub na Prowincji, Bliższą wiadomość powziąść można w domu pod Nr 962 przy ulicy Targowej w Officynie od tyłu.

☞ Osoba upoważniona od Rządu do utrzymywania UCZNIÓW uczęszczaiących do Szkół na Stancji i Stole, ma honor zawiadomić szanownych Rodziców i Opiekunów, aby ią chcieli swem zaufaniem zaszczycić w powierzeniu iej swych dzieci, zapewniaiąc wszelką wygodę, dozor i ochędostwo, mieszka przy ulicy Freta Nr 272 na 2m piętrze.

TEATR NARODOWY. Jutro Komedja *Dobra pod Wiedniem*, w końcu w czasie zabawy wiejskiej *Spiewacy Alpejscy* 2gi i Ostatni raz wykonaią rozmaite spiewy.